

Informácie spod Rokoša

Ročník 8, číslo 4, september 2015, Informačno-zábavný občasník obce Nitrianske Sučany

Jesenné farby

Slnko je čím ďalej chudobnejšie.

Rozdalo už všetko, čo mohlo. Jeho posledná energia sa vliala do plodov a farba do lístia. V našich záhradkách dozrievajú posledné plody, dokvitajú posledné kvety. Lístie nadobúda posledné slávnostné farby, aby onedlho pokrylo zem ochrannou prikrývkou.

Zatiaľ sa farbí nemeslo, akoby sa mu ani nechcelo padnúť zo stromov, no ako čas beží pre ľudí, tak aj stromy sa na jeseň neubránia vetru a lístie opadne. Skrátka stromy sa rozhodli, že si vyrovnajú svoje účty so zemou a platia jej medenými dukátmi v podobe svojich listov. Ak chceme vidieť a poznať túto farebnú scenériu, musíme prejsť dolinou krížom krážom. Len potom nám odkryje svoj pôvab, len potom sa stane našim drahokamom a my jej vari až otrokom. Tam nájdeme velebnosť ticha prerušovaného len dupotom splasenej zveri.

Je to znak, že leto sa končí a ja tajne dúfam, že ste sa vrátili z dovoleník zdraví, oddýchnutí a s načerpanými silami. Hlavne gazdinky sa pustili do zavárania a uskladňovania zeleniny z našich záhrad. Deti zasa nastúpili do školy. Majú síce povinnosti, ale po prázdninách obohatených zážitkami sa im ľahšie nastúpilo na štart školského roka.

Nenazdali sme sa a dobieha nás jeseň, či sa nám to páči alebo nie. Aj naše vtáčstvo nás opúšťa odletom do teplejších miest, no my mu túto neprítomnosť radi odpustíme s nádejou, že sa k nám na jar vráti späť.

V našej dedinke sa mení leto do jesene mimoriadne pekne. Ani tá najlepšia fotografia nemôže zachytiť vernú skutočnosť premeny.

Nezachytí hlasy a smiech ľudí pri práci so zberom úrody, nezachytí našich chlapov pri chystaní dreva na zimu či štebot už spomínaných vtákov. Sú to ešte také dni, keď sa v opare babieho leta dá posedieť uprostred prírody a porozmýšľať o tom večnom vzťahu s ňou.

Preto pooberajme jabĺčka zo stromov, sladké hrozno na dobré víno, zeleninu do komory, šípky na čaj voňavý. Všetko toto bohatstvo sme oslávili hodami a s hrejivým pocitom a úsmevom na tvári si priznáme, že to stálo za to aj za cenu malej námahy a malých mozol'ov.

Pavol Caňo

Sučianske hody

Podme trocha do minulosti a pripomeňme si, prečo sa hody od čias, o ktorých s dozvedáme z rôznych historických záznamov, konali. Život našich predkov nebol jednoduchý a aby mohli užiť svoje rodiny, časť z nich odchádzala za prácou do okolitých krajín, ba až do zámoria. Od jari do jesene pracovali gazdovia a gazdiné so svojimi rodinami na poli, aby si dopestovali plodiny na obživu. V jeseni sa úroda zberala a uskladňovala do sýpok a komôr. Až napokon prišiel deň, ktorý sa obyčajne spájal s menom patróna, ktorému bol zasvätený miestny kostol. V tento deň sa ďakovalo za hojnosť darov — slávil sa hody. Naš kostol je síce zasvätený sv. Filipovi a Jakubovi, ale hody — tie pravé, tradičné, slávime na Michala.

A takto to bolo aj v dňoch 26. a 27. septembra. Hodová sobota sa niesla v športovom duchu, všetky aktivity sa uskutočnili v priestoroch športového areálu. Komisie pripravili bohatý program — športové súťaže, kde si mohli účastníci zmerať sily v hode pivovým sudom, v kopaní trestných kopov či v rýchlosti, akou dokážu prepiliť kmeň stromu. Nechýbal ani majstrovský futbalový zápas, ktorý vyhrali naši futbalisti nad súpermi z Nitrianskeho Pravna pomerom 2:1. Športová sobota bola ukončená veselo — pri hudbe v kultúrnom dome. Občerstviť sa bolo možné rôznymi špecialitami i nápojmi v stánkoch, svojimi výrobkami sa prezentovali naši ľudoví umelci, deti zaujal stánok s cukrovinkami a tých starších tradičný jesenný nápoj vinárov — sladký burčiak.

Nedeľa sa začala popoludní svätou omšou v priestoroch školského areálu. Na nádvorí školy sa zišli rodiny so svojimi hosťami, niektorí až z ďalekého Talianska. Slávnostný priebeh svätej omše umocňoval okrem pekných slov pána farára aj spevácky prejav detského zboru Ratolesť a folklórnej skupiny Boršina, ktorej členovia priniesli požehnať k obetnému stolu úrodu — výsledok ľudského úsilia. Nedeľné popoludnie pokračovalo vystúpením hudobnej skupiny Vega a speváka Dušana Grúňa, ktorých rytmické piesne sa niesli celou dedinou a rozveselili všetkých návštevníkov. Napriek zubatému slniečku a studenému vetru vydržali návštevníci na nádvorí školy až do ukončenia kultúrneho programu.

Podujatie uvedeného druhu sa uskutočnilo u nás po prvýkrát a jeho zorganizovanie stálo nemalé úsilie. Preto chceme všetkým, ktorí na jeho prípravu podieľali, z celého srdca poďakovať. Ak ste sa zúčastnili športového dňa či kultúrneho programu a stretli ste sa tam so svojimi známymi či priateľmi, ktorých ste možno dlhšie nevideli, tak nás to teší.

Elena Ivanovová

Jojo Fodor súťaží v pílení dreva.
Foto: Anton Haluš.

Futbalový turnaj o pohár starostu obce

Komisia športu a mládeže za podpory obce dňa 18.7.2015 zorganizovala ďalší ročník dedinského futbalového turnaja o pohár starostu obce. V nádhernú horúcu sobotu sa v športovom areáli stretli všetci nadšenci futbalu a zmerali si sily. Turnaja sa zúčastnili Chrastečky, Dolný koniec, Háj a Horný koniec. Po vyrovnaných a napínavých zápasoch sa víťazom turnaja stal Horný koniec.

Touto cestou chceme veľmi pekne poďakovať Miroslavovi Ďurišovi za poskytnutie zemiakov a Mariánovi Navrátilovi za sponzorovanie vínka. Zároveň chceme poďakovať celej rodine Sányovej, Silvii Miklášovej za pomoc pri organizovaní turnaja, všetkým hráčom za účasť a všetkým divákovi za skvelú atmosféru.

Výsledky: Semifinále

Háj — Dolný koniec 5:2; Horný koniec — Chrastečky 3:2

Zápas o 3. miesto: Dolný koniec — Chrastečky 2:2 (na pokutové kopy 3:1); **Finále:** Horný koniec — Háj 2:0

Najužitočnejší hráč: Miloš Šimka starší (Dolný koniec)

Najlepší brankár turnaja: Šimon Petrišák (Chrastečky)

Najlepší strelec turnaja: Matúš Mikláš (3 góly, Háj)

Nina Fodorová

Víťazný tím. Foto: Nina Fodorová

Prvá futbalová sezóna vo vyššej súťaži

Historicky prvú sezónu v súťaži s názvom Majstrovstvá oblasti odštartovali futbalisti TJ Slovan dňa 8. augusta na ihrisku v Dolných Našticiach a po záverečnom hvizde naši futbalisti odchádzali zo súperovho ihriska s 3 bodmi. V 2. kole sme privítali vyššiu súťaž na domácom trávniku. Nad hosťami z Veľkých Bielic sme vyhrávali 3:0, no stretnutie sa skončilo remízou. Na programe 3. kola bolo derby na pôde Dolných Vesteníc. Hralo sa zaujímavé stretnutie s viacerými šancami na oboch stranách, no zápas sa skončil remízou. Zámer zaknihovať prvé domáce víťazstvo vo vyššej súťaži sa nám vo 4. kole prišiel pokúsiť zmariť súper z Dežeríc, čo sa mu dokonale podarilo. Naš domáci tím porazili 1:4. V 5. kole sme cestovali na ihrisko do Skačian. Napínavý zápas do poslednej minúty sa napokon skončil tesnou prehrou 2:1.

Prvého domáceho víťazstva sme sa dočkali v 6. kole so súperom z Kamenca pod Vtáčnikom, ktorého sme porazili 3:1. 7. kolo na ihrisku vo Veľkom Klíži prinieslo 8 gólovú nádielku. Stretnutie sa skončilo našou výhrou 3:5, čo znamenalo ďalšie 3 body do tabuľky, ktoré sme si pripísali na pôde súpera. Domáci zápas v rámci 8. kola proti Nitrianskemu Pravnu sa odohral počas hodoového víkendy v našej obci. Hodový atmosféru umocnilo víťazstvo našich futbalistov 2:1 s víťazným gólom strelným v samom závere zápasu. Na zápas 9. kola sme cestovali na ihrisko do Opatoviec nad Nitrou, kde nás čakalo nepríjemné prekvapenie v podobe neupraveného trávniku (podľa viacerých domácich fanúšikov úmyselne), ktoré znemožňovalo kombinačnú hru, ktorou sa naši futbalisti prezentujú. Napriek viacerým príležitostiam sme nakoniec odišli s prehrou 1:0.

Po 9. kolách môžeme konštatovať, že sa mužstvo nováčika súťaže nachádza na peknej 6. priečke a že na každý (nielen domáci) zápas nás chodí podporiť početná skupina fanúšikov, ktorým by sme sa chceli touto cestou poďakovať

Andrej Vlnka

Začal sa nový školský rok

Začiatok školského roka sa v našej malej školičke pod Rokošom začal svätou omšou. Slávnostné otvorenie školského roka potom prebiehalo na školskom dvore so všetkými 27 žiakmi našej základnej školy. V základnej škole budú deti študovať v dvoch triedach: Prváci a druháci v jednej triede a tretiaci so štvrtákmi v triede druhej, aby sme pokryli najnižšie počty žiakov v triedach podľa zákona. Normatívny systém financovania nám nedovolí učiť v rozdelených triedach. Aj keď máme v našej škole detí ako šafranu, žije to v nej naplno. Už sme sa stihli zapojiť do súťaže v Behu SNP, poslali sme do súťaže prvé výkresy, pripomenuli sme si Svetový deň prvej pomoci (10.9.), Deň pozitívneho myslenia (13.9.) a v septembri nás ešte čaká Svetový deň vďačnosti (21.9.) a Svetový deň mlieka v školách (28.9.).

Ani v materskej škole sa nezaháľa. V dvoch triedach učia tri učiteľky a svoju starostlivosť dávajú tridsiatim deťom. Už máme pripravené mnohé akcie, ktoré ich počas školského roka neobídu. Z Vašich príspevkov na dve percentá sme objednali preliezačku na školský dvor, zakúpili nové stoličky do školskej jedálne a didaktické pomôcky pre žiakov. Na chodbách máme na stenách nové korkové nástienky, na ktorých sa budú vynímať školské výtvyry našich detí. V telocvični pribudli nové lopty a niektoré cvičebné pomôcky. Najviac sa tešíme zastrešenému a zreparovanému schodisku pri vstupe do budovy školy, chodníku ku školskej jedálni za školou i vydláždené miesto pre nový školský altánok.

V našej škole má elokované pracovisko aj Základná umelecká škola v Novákoch. Devätnásť sučianskych detí k nám chodí na hodiny teórie i hry na hudobný nástroj. Ani v tomto školskom roku nezabudneme na mnohé mimoškolské akcie, exkurzie, výlety, didaktické hry. Pôjdeme aj na plavecký výcvik, mnohé akcie do prírody i za kultúrou. Zapojíme sa do školských i mimoškolských akcií a pripravíme pre Vás aj vianočný galaprogram a program ku Dňu matiek.

Ďakujeme za Vašu podporu a pomoc, ktorú nám poskytujete, milí rodičia, starí rodičia, priatelia školy i predstavitelia obecného zastupiteľstva. Bez Vášho pozitívneho prístupu a príkladu by sme mnohé veci nemohli uskutočniť.

Iveta Nemčeková

Sučianska kvapka krvi **Predstavujeme šikovných majstrov**

Na jedenásteho septembra bola do našej obce pozvaná mobilná transfúzna jednotka z Martina. V spolupráci s obecným úradom a Územným spolkom Slovenského Červeného kríža v Prievidzi sme uskutočnili hromadný odber krvi. Do akcie sa zapojili vyše štyridsať dobrovoľníkov a darcov, medzi ktorými nechýbali naši futbalisti, profesionálni vojaci, darcovia s plaketami i bez nich, no prišli najmä mladí ľudia, ktorým nie je ľahostajný ľudský život a mali odhodlanie darovať to najcennejšie — ľudskú krv.

Sme veľmi radi, že sme zaznamenali až sedemnást prvodarcov, ktorí sa snád' stanú pravidelnými darcami krvi. Svojou účasťou nás prišla podporiť aj predsedníčka ÚS SČK v Prievidzi Renáta Lukáčiová a starosta obce Pavol Caňo.

O občerstvenie a pohostenie sa postaral výbor MS SČK a pre všetkých zúčastnených upiekla na pamiatku medovníčky v tvare srdca miestna perníkárka Dana Čerteková.

Každý odchádzal s pocitom, že podporil dobrú vec, že práve niekto niekde potrebuje jeho krv a on sa stáva súčasťou záchranu života, o čo nám všetkým ide. Veríme, že septembrová kvapka krvi nebola tou poslednou a na jar sa stretne opäť na ďalšom odbere.

Dana Navrátilová

Naši darcovia.
Hore vpravo: Marek Kiaba.
Hore: Veronika Révayová.
Vpravo: Zuzana Javorková.
Foto: Lucia Mokrá.

V tomto čísle bližšie predstavíme ďalších šikovných ľudí z našej obce, ktorí sa vo svojom voľnom čase venujú umeleckej tvorbe. Položili sme im otázky:

1. Vaša ľudová tvorba je všestranná, čomu sa venujete a čo uprednostňujete?
2. Aký je cieľ vašej výroby: pre zábavu, na podarovanie alebo na predaj?
3. Kde ste výrobky doteraz prezentovali?
4. Ste samouk alebo ste sa k ľudovej tvorbe priučili? Kto bol vašim vzorom?
5. Budete v tvorbe pokračovať so záujmom odovzdať vaše poznatky deťom, resp. iným nadšencom?

Igor Takšony

1. Príležitostne sa venujem reštaurovaniu a umeleckej rezbe z dreva. V mladosti som pracoval aj s hlinou a kameňom, ale drevo — hlavne lipové, je mi pre jeho štruktúru najbližšie.

2. Tvorím vo svojom voľnom čase, ktorého je však už veľmi málo a hlavne pre potešenie blízkych. Ale svoje výrobky aj predávam a v prípade záujmu robím na zákazku. Vyrezávam rôzne plastiky, s náboženskou tematikou, akty, voľnú tvorbu, podložky pod parožie, pažby zbraní.

3. Moju ukážku tvorby si môžete pozrieť na stránke www.rezby.szm.com, ale aj na rôznych ľudových trhoch a podujatiach.

4. Vyštedoval som odbor reštaurátor, umelecký rezbár na SOU v Pravenci, ale moje prvé stretnutie s drevom a dlátkom bolo v detstve. Môj starý otec bol veľmi zručný amatérsky rezbár, vyrábal pre nás vnúcatá rôzne drevené postavičky, koníky, vozíky, pišťalky, plietol košíky z prútia, drôtu, opravoval kolesá na drevených vozoch. A ako sa hovorí, že jablko nepadá ďaleko od stromu — tak to bude asi aj v mojom prípade.

5. Rezbárstvo je pre mňa vášeň aj relax a bol by som rád, keby som mohol odovzdať niekomu svoje skúsenosti.

František Karcol

1. Moja tvorba je všestranná, venujem sa rezbárstvu, pleteniu košíkov a skúšam pletenie pastierskych korbáčov.

2. Svoje výrobky nepredávam: cieľ mojej práce je pre potešenie, občas niečo podarujem a hlavne chcem zachovať remeslo.

3. Prezentoval som svoje výrobky v Bojniciach na zámku a v našej obci.

4. K ľudovej tvorbe som sa dostal tak, že som odporoval zručnosť starých majstrov, ako bol môj otec, otcov brat a aj pán Bučko.

5. V ľudovej tvorbe chcem pokračovať. Teší ma, keď má o takého remeslo záujem aj mládež, rád jej odovzdám skúsenosti.

Jozef Klučák

Igor Takšony.
Foto: Silvia Takšonyová.

František Karcol.
Foto: Vladimír Cvopa.

Päť generácií na jednej fotke.

Zľava: Melánia Olejková, rod. Karcolová, nar. 1954, Jakub Fodor, nar. 2015, Žofia Karcolová, rod. Gaššová, nar. 1933, Zuzana Boháčová, rod. Olejková, nar. 1975, Miriam Fodorová, rod. Boháčová, nar. 1995.

Foto: Romana Fodorová.

Stretnutie dôchodcov 12.8.2015

Výborná organizačná príprava a účasť potvrdzuje, že záujem o takýto typ stretnutia je vysoký. Účastníci sa dobre bavili, aj si zaspievali. Bola sem pozvaná dentálna hygienička Alica Kubásková, ktorá sa zamerala na čistenie zubnej protézy a rizika zle udržiavanej ústnej dutiny. Uznala, že máme mladých, čiperných dôchodcov plných života a dobrej nálady.

Foto: Anna Králiková.

Prázdniny deťom obohatilo divadlo Severka z Novák, ktoré získalo viacero ocenení. Divadlo bolo o chorej žabke, ktorej do vody hádzali odpad a ona ochorela. Nadväzovali na to tvorivé dielne, kde deti z plastových fľaš a igelitových vreciek vytvárali vodný svet: chobotnice, hviezdice a iné morské živočíchy či veľký maják, aby vedeli, že sa odpad dá využiť aj na vytváranie pekných vecí. Zapojili sa aj oteckovia, čo organizátorov veľmi potešilo. Nasledovala pyžamová party, hudba, tanec a rôzne súťaže pre deti.

Foto: Anna Králiková.

Obec si s úctou a vďakou pripomenula 71. výročie SNP na Háji pri vatre 29. 8. 2015.

Foto: Vladimír Cvopa.

Pol'ovníci na slávnostnej sv. omši pri príležitosti sv. Huberta dňa 5. 9. 2015.

Foto: Anton Haluš.

Z činnosti OÚ

V tejto novej rubrike budeme približovať činnosť pracovníkov obecného úradu občanom, aby boli informovaní o ich najdôležitejších pracovných povinnostiach.

- ♦ účtovná uzávierka za prvý polrok 2015
- ♦ konsolidovaná účtovná uzávierka za rok 2014 (obec — škola)
- ♦ koordinácia aktivačných činností
- ♦ spracúvanie agendy aktivačných prác, evidencie obyvateľov, daní, vybavovanie stavebnej a matričnej agendy
- ♦ riešenie sťažností
- ♦ organizovanie hodových slávností
- ♦ stretnutie starostu obce so zástupcami obcí a organizácií za účelom krajskej revízie NPR Rokoš
- ♦ vybavovanie kamerového systému
- ♦ stretnutie zástupcov obcí kvôli novým povinnostiam s nakladaním s odpadom podľa nového zákona o odpadoch od 1. 1. 2016
- ♦ IBV — verejné obstarávanie je už zverejnené vo vestníku
- ♦ vykonali sa čiastočné opravy v škole počas prázdnin
- ♦ vybudovanie parkovného miesta na obecné auto vedľa kultúrneho domu pri kuchyni
- ♦ plánovanie a vybavovanie rekonštrukcie nízkonapäťovej siete — výmeny drevených elektrických stĺpov za betónové
- ♦ oprava umelého ihriska športovými nadšencami zo zisku zo športového dňa

Bliži sa čas v roku, kedy si pripomíname viac než inokedy svojich predkov a priateľov, ktorí už nie sú medzi nami.

Zastavíme sa, porozmýšľame, zároveň sa stretne s príbuznými, ktorí prídu zo vzdialenejších miest.

Cintoríny sa rozžiaria do noci ako žeravé jazerá, hroby sa ocitnú v záplave kvetov a my si pri tichej modlitbe spomenieme na našich drahých zosnulých.

Lucia Mokrú

Kto je náš nový farár ?

Pochádza z Bánoviec nad Bebravou, na strednú školu chodil do Piešťan na elektrotechnickú priemyslovku. Toto vzdelanie mu potvrdilo, že je skôr teoretik ako praktik a že ho viac zaujímajú dejiny, filozofia a humanitné zameranie. Na teológiu do Nitry šiel hneď po maturite, kam bol rozhodnutý ísť od tretieho ročníka na strednej škole, hoci ho to lákalo od malička. Rok pôsobil ako kaplán v Turzovke, potom ho diecézny biskup poslal na štúdiá kanonického práva do Ríma. Študoval na pápežskej lateránskej univerzite a počas toho pôsobil vo farnosti Preci. Taliani sú nám podľa neho veľmi blízki, našiel si medzi nimi veľa priateľov, s ktorými je stále v kontakte. Po obhájení doktorskej práce viedla jeho cesta späť na Slovensko, kde začal uplatňovať získané vzdelanie.

Bol by ešte nejaký čas zostal v cudzine, ale prosba od diecézneho biskupa bola naliehavejšia, preto sa vrátil. Stal sa farárom v Oponiciach a začal pôsobiť ako obhajca zväzku na Cirkevnom tribunáli, čo je funkcia potrebná pri skúmaní platnosti manželstva. Neskôr bol vymenovaný za cirkevného sudcu, čo vykonáva doteraz. Od tohto septembra začal vyučovať cirkevné právo tam, kde kedysi študoval aj sám. „Je celkom zaujímavé byť v pozícii vyučujúceho. Keď som študoval ja, bolo nás v ročníku vyše dvadsať a teraz učím osem bohoslovcov. Rozdiel je aj v tom, že kým my sme šli do seminára priamo zo strednej školy, dnes sú mnohí kandidáti na kňazstvo inžinieri či magistri, čiže vek je posunutý a mnohí prichádzajú už s iným vzdelaním.“

Na otázku, prečo sa stal kňazom, odpovedal, že: „je to ťažká aj ľahká otázka zároveň. Každý sa rozhoduje pre nejaké povolanie, ktoré sa mu páči, ku ktorému má vzťah a vidí jeho zmysel, výhody i krásu. My kňazi sme sa vlastne rozhodli slúžiť niekomu, koho nevidíme, ale v koho veríme a chceli by sme to dať vedieť spoznať aj ostatným ľuďom. Bolo by ťažké rozhodnúť sa byť kňazom a nevidieť v tejto službe naplnenie a zmysel.“ Aký je život v celibáte? „Ja by som tak povedal, že s celibátom majú problém tí ľudia, ktorí ho nežijú. Tí, ktorí sa pre túto službu rozhodli, s tým rátajú od začiatku. Jednoducho je to fakt: keď chcete šoférovať, musíte mať vodičský preukaz a keď chcete byť kňazom v latinskom obrace katolíckej cirkvi, tak ruka v ruku s tým ide aj celibát. Čiže ja som to nikdy nebral ako niečo zložité, niečo, nad čím treba nariekať. Je to fakt. Koľkí ľudia sa slobodne rozhodujú pre svoj život a nie sú vždy šťastní. My sme sa rozhodli slobodne a snažíme sa podľa toho žiť. Ja som nepočul kňazov rozoberať celibát. Niektorí ľudia by chceli kňazom dopriať život v manželstve, akoby to vyriešilo všetky problémy celibátu, akoby manželstvo bolo prechádzkou ružovou záhradou. Keď človek niečo pokazí, tak to pokazí dvom. Keď ja niečo pokazím, tak môžem byť nahnevaný akurát sám na seba, ale nemusí byť na mňa nahnevaná celá rodina.“

Ako obrovskú výzvu vidí rekonštrukciu kostola, pretože sám nie je prehnane technický typ. Dúfa, že mu pomôže zdravý rozum a dobré rady farníkov. Je to beh na dlhé trate, rekonštrukcii predchádza vybavovanie rôznych posudkov a projektov. Treba zistiť, ako sa má a môže pokračovať ďalej, no dôležitou vecou sú financie, vždy budeme závislí od toho, čo si budeme môcť dovoliť.

Rád slúži sväte omše v kostole, ale aj pod holým nebom. Tieto omše sú výnimočné v tom, že je na nich často vidno viac veriacich, ktorí majú zrejme iný pocit než v kostole. Chrám je však prvoradým miestom, kde sa majú veriaci stretávať a modliť. Aký je jeho plán počas pôsobenia v našej obci? „Mal by som tu byť deväť rokov a môj plán je nejakým spôsobom začať s obnovou tohto chrámu, hoci pamiatkari hovoria, že to bude veľmi náročné a dlhodobé. Ďalšou dôležitou činnosťou sú každodenné kňazské aktivity: venovať sa deťom, slúžiť sviatosti, učiť náboženstvo, pripravovať na prvé sväté prijímanie a na birmovku. Najdôležitejšie zo všetkého je však vysluhovanie svätých omší, poučanie veriacich počas homílií a pripravenosť byť tu vždy pre každého, veriaceho aj neveriaceho.“

Lucia Mokrú, Zuzana Miklašová

Miestny farár Marek Virág. Foto: Anton Haluš.

Končí sa turistická sezóna

Jeseň si pre nás pripravila farebné divadlo a my sa radi stávame súčasťou tohto každoročného predstavenia. Nadchádza najkrajšie obdobie pre nás turistov. Stabilné počasie, ďalekosiahle výhľady a melancholická nálada jesene nás pozývajú von, zanechať otupné šero príbytkov a načerpať silu z posledných hrejivých lúčov slnka.

Na prelome mesiacov júna a júla sme sa zúčastnili tatranského podujatia Zrazu vysokohorských turistov. Vysokohorskí turisti si užívali Vysoké Tatry aj počas celej letnej sezóny, počas Spoznávania Vysokých Tatier. V júli sme absolvovali ďalší prechod Malej Fatry. Po vlnajšom úspešnom absolvovaní hrebeňa Lúčanskej Malej Fatry sme tento rok absolvovali aj Krivánsku Malú Fatru, celý hrebeň od Malého Rozsutca až po Sitno. V júli sme si vychutnali aj nenáročnú turistiku v najmenšom slovenskom pohorí Burda. Z krásnych vyhlíadok sme si pozreli sútok Hrona a Dunaja. Okrem toho nás uchvátil pohľad na Ostrihom a jeho dominantu, Ostrihomskú baziliku. Po skončení nenáročnej túry nás čakala prehliadka spomenutej baziliky. Po prehliadke nasledoval voľný program, ktorý sme využili aj kúpaním v termálnom kúpalisku v Štúrove.

V dovolenkovom augustovom období usporadúvame tradičné domáce podujatie Pochod Fraňa Madvu ako poctu tomuto farárovi a divotvornému ľudovému liečiteľovi. Prechodom po náučnom chodníku z Nitrianskeho Rudna do Nitrianskych Sučian si každoročne pripomíname jeho poslednú cestu a útek z Rudna do Sučian. V septembri sme sa vydali na preloženú túru z mája, výstup na malofatranskú Osnicu. Ďalšie septembrové podujatie Červené vrchy sme museli pre nepriaznivé počasie presunúť na október. Veríme v príchod babieho leta.

Jeseň nie je len september. V októbri a novembri máme pripravených niekoľko zaujímavých podujatí. V októbri sa budeme tešiť na dva vrcholy v jeden deň, na Borišov a Ploskú. Veríme, že počasie nám umožní absolvovať aj preloženú túru do Červených vrchov, kde nás čakajú viaceré možnosti túr. Či už to bude hrebeň Červených vrchov, poľský národný vrchol Giewont alebo nenáročný lanovkový alebo peší výstup na Kasprov vrch.

Zájazdovú sezónu ukončíme na Vtáčniku. Veríme, že opäť nebude chýbať dobrá zábava a koniec sezóny oslávim v našom tradičnom duchu.

Viac informácií o aktuálnych podujatiach nájdete na našej stránke www.kstrokos.sk alebo na Facebooku. Želám Vám krásnu jeseň, dlhé babie leto, horám zdar a horskej službe pokoj.

Peter Antol

Cestou z Osnice. Foto: Jana Mokrá.

Slnko presvitá cez stromy v Dolnej hore.

Foto: Michal Caňo.

Dolná hora

Oblasť Kráľovho vrchu, Ľadničkovej a Bogdanovej sa nazýva aj Dolná hora. Je to rovinatý až mierne svahovitý úsek katastra našej obce. Ako súčasť podcelku Nitrické vrchy sa nachádza medzi vestenickou a nováckou kotlinou lemuje časť koryta rieky Nitrica na jednej strane a časť koryta Nitry na druhej strane. V rámci svojho bohatstva je Dolná hora významná predovšetkým pre poľovnú činnosť a ťažbu dreva. Taktiež je tu hojný zber lesných plodov a húb.

Oproti roku 1950, z ktorého existujú satelitné snímky aj tejto oblasti, sa Dolná hora príliš nezmenila. Zalesnená je približne v tých istých miestach, zmenil sa tok rieky, ktorá bola zregulovaná a pribudli cesty pre autá. Veľký rozdiel však badať v tom, že predtým boli polia porozdeľované na malé pásiky jednotlivcov, no teraz sú obrábané vcelku s monokultúrami.

Za čias 2. svetovej vojny a bojov SNP bol v týchto miestach pre svoju výhodnú polohu zriadený poľný bunker s guľometným hniezdom. Traduje sa tiež legenda o zakopanom tanku, avšak z dostupných zdrojov sa nám pravdivosť týchto informácií nepodarilo zistiť.

V sedemdesiatych rokoch bol v Bojniciach vypustený daniel škvritný, ktorý sa hneď udomácnil aj v Dolnej hore – je to nepôvodná voľne žijúca zver. Predkovia tejto zveri tu pravdepodobne v dávnej minulosti žili, no počas doby ľadovej sa stiahli do miest, kde prečkali nehostinné časy. Poľovníctvo a manažment lesa tomuto druhu pomohli rýchlo sa vrátiť na pôvodné územia. V minulosti sa viac využívala aj rieka Nitrica, zvaná tiež Belianka/Belanka. Chytali sa tu ryby ako pstruh potočný, jalec hlavatý, zubáč veľkoustý, štika severská či úhor európsky, no našli sa aj raky, s ktorými sa zabávali aj deti.

Táto časť katastra našej obce je tiež typická rovina a teda poľnohospodárskou činnosťou. Pestujú sa tu každoročne plodiny ako žito, pšenica, ovos, repka, kukurica, slnečnica. Kým v minulosti pôdu vlastnili a využívali miestni obyvatelia, neskôr roľnícke družstvo, dnes sú to už súkromní vlastníci a podielníci.

Tak, ako v okolí, aj tu sa nachádzajú zmiešané lesy. Celá Dolná hora sa skladá z dubového a bukovo-dubového vegetačného stupňa a nachádzajú sa tu dreviny dub zimný, hrab, lipa, buk, jelša, borovica a breza.

Michal Caňo, Pavol Caňo ml.

Horúce leto

Tohtoročné leto sme si naozaj užili. Mimoriadne horúce dni boli v júli aj v auguste. Bola prekonaná séria dní s teplotou nad 35 stupňov a s množstvom tropických nocí. Teplo vyčerpávalo aj mladých a zdravých ľudí, preto boli neustále vydávané upozornenia, aby každý dodržiaval pitný režim, vyhýbal sa priamemu slnku a nosil pokrývku hlavy.

Pre veľké sucho Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prievidzi vyhlásilo zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiaru v územnom obvode okresu Prievidza. V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti. Znamená to najmä nezakladať oheň v prírode, neodhadzovať ohorky a nevypaľovať trávu. Aj napriek tomu bol z nedbanlivosti občanov zaznamenaný požiar v našej obci v časti Boršina, kde začal tlieť strom a hrozilo rozšírenie ohňa po lístí do celého lesa. Po včasnom lokalizovaní a zásahu dobrovoľných hasičov a občanov našej obce bol našťastie uhasený. Hasiči odpílili horiaci strom, zahasili oheň a popol zasypali hlinou.

V tomto horúcom a suchom období obec nemala problémy s pitnou vodou, aj keď sme predošlé roky museli občanov upozorňovať na zákaz polievania a príkaz šetrenia vody. Vďaka výdatným prameňom sme toto leto zvládli bez obmedzení, nebolo treba vydávať zákazy a všetko sme zvládli napriek vysokým teplotám a nízkym zrážkam.

Mária Miklašová

Nové osvetlenie na hôrkarskom kopci.. Foto: Anton Haluš.

Host' sučianskych hodov Dušan Grúň . Foto: Anton Haluš.

Spomienky na veľký požiar

Časy po vojne boli ťažké. Ľudia sa spamätávali z prežitého, no ich život pokračoval ďalej, pretože inak sa nedalo. Preto sa v septembri v roku 1948 gazdinky chystali na hody, ktoré bývali tak ako dnes na Michala. Ako spomína moja starká, ženy už mali zamiesené na trvanlivé koláče či na slíže. Bola sobota pred hodami. V kronike sa síce píše, že to bolo jedenásteho, no celoročný výkaz o činnosti hasičského zboru, ktorého veliteľom bol Ladislav Mikula, hovorí, že hasili jediný požiar toho roku, ktorý je zapísaný na dvadsiateho piateho septembra. Možno sa kronikár pomýlil pri svojich zápiskoch, pretože veľký požiar bol aj jedenásteho septembra, no v roku 1927, pri ktorom zhorelo až 21 domov.

Nech už bolo zapísané akokoľvek, požiar prekvapil všetkých obyvateľov obce, pretože bol čas, kedy bola väčšina ľudí na poliach mimo obce. Požiar vznikol popoludní v zadnej časti dvora Štefana a Jozefa Talianovcov (Galače), kde boli staré slamou pokryté pajty a nové stohy slamy pozvážané zo žatvy. Starká vraví, že to bolo krátko potom, ako prišla z rannej služby v Novákoch domov. sotva niečo dala do úst a počula trubiť sirénu. Kým zišla z Horného konca k miestu požiaru, už boli v plameni Galače, Cane, Hosaniake a Stoláre pajta. Aj v kronike sa píše, že požiar sa veľmi rýchlo rozšíril dolu po Javorku Antona (dnes Jozef Javorka) a hore po Revaja Františka (zvalené, priestor vyše cesty ku hornej Jednote). Mimo obydli zhoreli v tomto úseku všetky stodoly, stohy slamy a iné poľnohospodárske budovy. Niektorým roľníkom zhorelo aj obilie uschované na povalách a v stodolách a snopy nevymlátenej raži — oklepky.

Problém pri hasení robili dve veci: málo striekačiek a málo vody. Obec mala len jednu vlastnú striekačku, museli prísť hasiči z okolitých obcí aj z fabrik, no aj tí museli rozťahovať hadice až na Selištia, odkiaľ ťahali vodu, lebo tej v potoku nebolo mnoho a bahno zapchávalo hadice.

Šťastie mali všetci v tom, že sa nechytla pajta u Machuchov (Július Mikula), pretože odtiaľ až po Jazvinských boli tesne vedľa seba pajty, ktoré by sa chytali jedna od druhej. Prácu urobili hasiči, ktorí na Machuche pajtu liali vodu, aby ju ochladili, pretože medzi ich pajtou a tou horiacou bol veľmi úzky priechod, ktorým by ani dospelý človek neprešiel. Keď prišli Machuche na koňoch domov z mesta, gazda držal kone a lamentoval, no gazdiná Machuche vo svojej viere utekala k ohňu, strhla si z krku škapuliar (prívesok s Pannou Máriou) a hodila ho do plameňov so slovami: Ak nás, Panna Mária, ty nezachrániš, zhoríme všetci ako v pekle! A veru to pomohlo: hasičom sa podarilo oheň uhasiť poniže Machuchov a zvyšok dediny si mohol vydýchnuť.

Kedysi boli požiare oveľa častejšie ako dnes, našťastie sme už od nich takmer uchránení. Nie je to však samozrejmosť, treba si uvedomiť, že aj v minulosti vznikali tragédie len kvôli nepozornosti jednotlivcov. Povolanie hasiča je však stále aktuálne a potrebné, preto je výborné, že sa u nás obnovil dobrovoľný hasičský zbor, ktorý nás tiež môže ochrániť.

Lucia Mokrá

Pripravujeme

Október — aktív dôchodcov

November — slávnostné prijatie jubilantov, zápis do pamätnej knihy

December — vianočný jarmok a privítanie adventu

December — oslavy Silvestra a Nového roka

Presné časy a podrobnosti o každej akcii budú včas vyhlásené obecným rozhlasom a zverejnené na webovej stránke obce.

Máme kamerový systém

Naša obec už dlho potrebovala kamerový systém, ktorý by nás chránil a vedel by vyriešiť prípadné vandalské a trestné činy.

Konečne sme sa dočkali a ku 5. 10. 2015 sme dokončili inštaláciu a preberanie kamerového systému, ktorý sme získali z projektu z prostriedkov eurofondov. Veľká výhoda tohto projektu bola v tom, že od obce sa neočakáva žiadna spoluúčasť pri financovaní a tak sme sumu cca tridsaťosem tisíc eur získali celú a bez ďalších investícií.

Počítateľná suma bola celá investovaná do technického zabezpečenia (počítač, server, káble) a do deviatich kamier, ktoré už môžete vidieť v obci. Nachádzajú sa na budove obecného úradu a snímajú smer von z obce a cestu na Chrastečky. Ďalšie dve sú na námestí a smerujú hore do starej dediny a na ulicu vedľa cintorína. Jedna je na dome smútku a štyri kamery sa nachádzajú na cintoríne, ktorý je veľmi často terčom vandalov.

Plán obce je počet kamier rozširovať, aby postupne pokryli všetky problematické a kritické miesta v obci a aby sme sa tu mohli cítiť bezpečnejšie.

Lucia Mokrú

Informujeme občanov, že sa neustále stretávame s voľne odhodeným odpadom v obci, dokonca v potoku. Obec pritom neustále zabezpečuje odvoz rôznych druhov odpadu, čo stojí nemalé finančné prostriedky. Žiadame občanov, aby odpad triedili podľa kalendára separácie, obzerali okolo seba a snažili sa vytvárať príjemné prostredie pre seba aj pre ostatných.

Žiadame občanov, aby parkovali svoje autá vo vlastných dvoroch a pred bránami tak, aby nezaberali priestor na vozovke. Vozidiel v obci pribúda a nastáva problém s priechodnosťou ulíc v prípade potreby prejazdu záchranných zložiek. Týka sa to aj skladovania stavebného materiálu či dreva pred domom na ceste.

Je to dôležité pre nás všetkých, ďakujeme.

Blahoželáme jubilantom

60 rokov

Anna Unterfrancová

Jozef Chriaštel

65 rokov

Mária Chudá

Vladimír Mikláš

Miroslav Bartík

70 rokov

Daniela Repová

75 rokov

Jolana Hanusová

Michal Nemček

80 rokov

Helena Kovalíčková

Ladislav Caňo

Mária Fodorová

85 rokov

Elena Oršulová

Narodenie

Jakub Fodor

Manželstvo uzavreli

Ľubomír Švec a Barbora Dúcka

Spomíname

Etela Caňová

Mária Krčeková

Ing. Martina Miklášová

Spracovala: Vlasta Sladkayová

Obecný úrad v Nitrianskych Sučanoch odpredáva stavebné pozemky na IBV v lokalite obce Chrastečky. Stavebné pozemky sú od 600 m² do 750 m². Cena za 1m² je 19 €. Bližšie informácie získate na obecnom úrade a na tel. č.: 046/5490189.

Informácie spod Rokoša, Informačno-zábavný občasník obce Nitrianske Sučany.

Vydáva: Obecný úrad Nitrianske Sučany 242, 972 21, IČO: 00318353, tel: 046/5490189, mail: obec@nitrianskesucany.sk. Redakčná rada: Lucia Mokrú, Michal Caňo, Pavol Caňo, Vladimír Cvopa, Elena Ivanovová, Jozef Klučák, Mária Miklášová, Zuzana Miklášová, Vlasta Sladkayová.

Registrované Ministerstvom kultúry SR dňa 2. 12. 2008 pod registračným číslom EV 2447/08.

Pridelené ISSN 1338-8150 Univerzitnou knižnicou v Bratislave dňa 25. 7. 2012.